

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

HE 3/2022 laiksi Kuntien takauskeskuksesta annetun lain 1 ja 1 a §:n muuttamisesta

Hallintovaliokunta 22.3.2022

Ville Koponen, lainsäädäntöneuvos
Kunta- ja aluehallinto-osasto

Lakiesityksen tausta ja sisältö

- Takauskeskuslain (487/1996) mukaan Kuntien takauskeskus ja Kuntarahoitus ovat voineet rahoittaa **vain kuntia ja kuntayhtymiä**
 - Kunnat vastaavat yhteisvastuullisesti takauskeskuksen sitoumuksista
- Sote-HE:ssä muutettiin takauskeskuslakia siten, että **olemassa olevat** lainat ja muut sitoumukset voidaan siirtää hyvinvointialueille
 - Tätä ei pidetty eduskuntakäsittelyssä ongelmallisena
- Nyt takauskeskuslakia muutettaisiin siten, että Kuntarahoitus voisi myöntää hyvinvointialueille myös **uutta** rahoitusta
 - Ei pakottaisi Kuntarahoitusta hyvinvointialueiden rahoittamiseen, asiasta päättäisivät Kuntarahoitus ja takauskeskus (joissa kunnat edustettuina)
 - Mitä useampi luottolaitos voisi myöntää hyvinvointialueille rahoitusta, sitä todennäköisemmin ne saisivat edullista lainaa kaikissa markkinatilanteissa

Lakiesityksen vaikutukset

- Esityksen kuntavaikutukset lähinnä **välillisiä**
 - Kunnille viimesijainen **vastuu** myös sellaisista takauskeskuksen sitoumuksista, joita käytetään hyvinvointialueiden rahoittamiseen
 - Erittäin **epätodennäköistä**, että hyvinvointialueiden lainoista syntyisi maksuvelvoitteita kunnille (Finanssivalvonta: hyvinvointialueet nollariskisiä)
 - Kuntien tilinpäätöksissä ilmoittamalla **takauskeskusvastuilla** ei käytännössä vaikutusta kuntien taloudelliseen asemaan tai lainansaantikykyyn
- **Ei heikentäisi** takauskeskuksen tai Kuntarahoituksen toimintaedellytyksiä tai niiden kunnille myöntämää rahoitusta
- **Ei EU-valtiontukea**: ei taloudellista toimintaa, komissio vahvistanut että kuntien vaihtuminen hyvinvointialueiksi ei muuta sen v. 2004 takauskeskusjärjestelmästä tekemää päätöstä

Lausuntopalaute ja eduskuntakäsittely

- Lausuntoja 44 kpl, valtaosa lausunnonantajista **kannatti** esitystä
 - Takauskeskus ja Kuntarahoitus kannattivat esitystä
 - Suurin osa kunnista ja kuntayhtymistä kannatti esitystä edellyttäen, että päätösvalta asiassa on takauskeskuksella ja Kuntarahoituksella eivätkä kunnat joudu tosiasialliseen vastuuseen hyvinvointialueiden rahoituksesta
 - 6 kuntaa nimenomaisesti vastusti esitystä
- Kysymys **valtiontakausten** myöntämisestä hyvinvointialueiden lainoille menettänyt merkityksensä Finanssivalvonnan tulkinnan myötä
 - Talouspoliittinen ministerivaliokunta 1.3.2022: ei valtiontakauksia
- **Perustusvaliokunta** ei pitänyt lakiesitystä ongelmallisena kuntien itsehallinnon näkökulmasta (PeVL 13/2022)
- Lakimuutos ehdotettu tulemaan voimaan 1.5.2022